

4. BORSODI MEZŐSÉG

A Borsodi Mezőség a Tisza jobb partján, Borsod-Abaúj-Zemplén megye déli részén helyezkedik el. **A Tisza szabályozása előtti időkből ez a terület viszonylag gazdag volt, önálló és önellátó gazdálkodást folytatott, illetve bőséggel termelt a piacra is.** A szabályozások azonban idővel megpecsételték a térség sorsát: a folyamatosan szivattyúzott övcsatornákkal a területet kiszárították, az ősgyepek jelentős részét feltörték, és nagyüzemi szántóföldi gazdálkodásra állították be. Az elmúlt évtizedekben bebizonyosodott, hogy ez súlyos hiba volt: a régióban a szántóterületek művelése jövedelmezőség híján háttérbe szorult. Az 1990-es évek elejére a kistérség elveszítette valamikori piacának nagyobb részét, csaknem teljes gazdasági tőkét, humán tőkének pedig több mint a felét. A megye és az ország perifériájává vált.

Kivételes természeti adottságainak, az elkötelezett szakértőknek és a helyi lakosoknak köszönhetően azonban a kistérség előtt ismét megnyílt a felemelkedés lehetősége. A Borsodi Mezőség számos hazai és Európai Unió agrár-környezetvédelmi és árvízvédelmi programban szerepel mintaterületként, így lehetővé vált a **Borsodi Mezőség Agrárstruktúra-átalakítási és Vidékfejlesztési Programjának** beindítása. Ennek fő elemei: tájrehabilitáció, mezőgazdasági termékszerkezet átalakítása, helyi tulajdonra épülő birtok- és vállalkozói struktúra kialakítása, az ennek működtetéséhez szükséges humán erőforrás-fejlesztés, valamint a tájhoz igazodó egyéb gazdasági tevékenységek fejlesztése. A terület gazdái nagy számban vesznek részt az Agrár-környezetgazdálkodási Programban.

E program motorja az Élő Tiszáért Program helyi partnere, a Borsodi Mezőség Gazdakör Egyesület.

h

4.1 FARMSZINTŰ TÖBBCÉLÚ OLAJÜZEM LÉTREHOZÁSA

A pályázó

Fiatal, családi gazdálkodó, mintegy 200 ha területen gazdálkodik, amiből kb. 40 ha szántó, a többi gyep. Húshasznú, gyepalapú legeltetésre alapozott szarvasmarha tenyésztéssel foglalkozik és takarmánynövényeket termel. Az Agrár-környezetgazdálkodási Program Érzékeny Természeti Területek zonális programjában a kezdetektől a gazdaság teljes területével részt vesz.

A projekt céljai

A projekt tárgya egy olyan tipizált mini olajüzem létrehozása, ami képes étolaj előállításán kívül egy gazdaság üzemanyag-szükségletének előállítására a gazdaságban megtermelt anyagokból (repce, napraforgó, stb.) is.

Tervezett tevékenységek

A pályázat magába foglalja az üzem építészeti-, technológiai-, gépészeti tervezését, kivitelezését, és a működés engedélyezéséhez szükséges jogi feltételek tervezését, valamint a tapasztalatok átadását a kistérségi fejlesztő szervezeteknek.

Várt eredmények

A fosszilis energiától való minél nagyobb függetlenség a fenntarthatóság legfontosabb ismérve, és a jelen projekt éppen ezt valósítja meg. A gazdaságban megtermelt növényeket elsősorban az állatok takarmányozására fordítja a gazda. A vetésforgó betartása miatt viszont termel olyan növényeket is amiket nem használ fel takarmányozásra (repce, napraforgó). Ezen növények feldolgozásával viszont értékes növényi olajat kap, amit felhasználhat, ill. eladhat étkezési célra, vagy saját gépeibe üzemanyagként is hasznosíthat. A keletkezett melléktermék pedig igen jó takarmánykiegészítő.

Elnyert támogatás

950 000 Ft

Önrész

550 000 Ft

Projekt összes költsége

1 500 000 Ft

K

4.2 KÉNYSZERVÁGÓHÍD REAKTIVÁLÁSA – TERVEZÉS

A pályázó

250 ha-on gazdálkodik, ebből 200 ha szántó és 50 ha gyeper. 160 ha a Agrár-környezetgazdálkodási Programba bevont terület. 1998-óta tart tejlő szarvasmarhákat, jelenleg 120 tehén és 80 növendék van a telepen. A szülők segítségével még további 8 alkalmazottat foglalkoztat.

A projekt céljai

Az Agrár-környezetgazdálkodási Program Érzékeny Természeti Területek (ÉTT) zonális programjába belépett gazdák folyamatosan növelik legelő állatállományukat. A kistérség belső piacát ellátandó szükség van egy időszakos üzemelésű, de EU megfelelésű vágóhídra.

Tervezett tevékenységek

A projekt a térségben fellelhető hajdani vágóhidak egyikének reaktiválása érdekében készítendő megvalósíthatósági tanulmánytervet készíti el.

Várt eredmények

A projekt közvetlen eredménye egy tervdokumentum. A fő cél azonban nem ezen anyag elkészítése, hanem a tájhasználat-váltást, a tájrehabilitációs elvek megvalósítását elősegítő és fenntartó gazdálkodási gyakorlat megerősödését szolgáló vágóhíd mielőbbi kivitelezése. Fontos szempont a belső, lokális piac igényeinek fenntartható kielégítése.

Elnyert támogatás

450 000 Ft

Önrész

–

A projekt teljes költsége

450 000 Ft





4.3 HELYI IRÁNYÍTÁSÚ VÍZTÁRSULAT(OK) MEGTERVEZÉSE

A pályázó

Családi gazdálkodó. 238 ha-on gazdálkodik, ebből 170 ha gyeperület a többi szántó. Agrár-környezetgazdálkodási Programba bevont területe 68 ha szántó. Legelő állatai még nincsenek, de 2 éven belül hízómarha állomány beállítását tervezi a gyepterület hasznosítására. A családi gazdaságban rajta kívül a felesége és a fia dolgozik, külső alkalmazott nincs.

A projekt céljai

Az EU Víz Keret Irányelve előírásainak teljesítése a szubszidiaritás érvényesülése mentén lehet a leghatékonyabb. A helyi gazdák elemi érdeke, hogy saját hatáskörben oldják meg a felszíni vízkormányzás feladatait. A jelen projekt célja az öngazgató vízkormányzás alapját képező, a helyi érdekeltek felügyelete alatt működő víztársulat(ok) megtervezése.

Tervezett tevékenységek

Megbízják a helyi partnerekkel és a Bükki, illetve Hortobágyi Nemzeti Park(ok) Igazgatóságával közösen kiválasztandó szakértő kivitelezőt, hogy az előzmények aktualizálásával, a kistérségi jövőkép elvárásainak megfelelően, a területi adottságokkal összhangban készítse el a projekt tárgyát képező dokumentumot. A végleges anyagot megvalósításra átadják a kistérség fejlesztő szervezeteinek.

Várt eredmények

A projekt elsődleges eredménye a már jelzett dokumentum, ami az összes további térségi szereplő vízgazdálkodási lehetőségeit fogalmazza meg. A fő cél a megfogalmazásra kerülő vízgazdálkodási, vízvisszatartási elvek gyakorlati megvalósítása. A fenntarthatóság nem a projektben, hanem a kistérség teljes természeti területén válik domináns tényezővé.

Elnyert támogatás

400 000 Ft

Önrész

–

A projekt teljes költsége

400 000 Ft



5. NAGYKÖRŰ ÉS KÖRNYÉKE

Nagykörű a Tisza középső folyása mellett, Szolnoktól mintegy 30 km-re fekszik. A falut Magyarország *cseresznyéskertjének* is nevezik kiterjedt ártéri gyümölcsöseiről, melyek kiváló minőségű termést adnak.

Az Alföld más területeihez hasonlóan a **folyószabályozásokat követően ebben a térségben is erőltetett búza- és kukorica-termesztés indult, ami a föld rossz minősége miatt csak nagyon alacsony jövedelmezőséget biztosított.** A térségben az elmúlt években elindult kísérleti programok keretein belül (többek között a WWF Magyarország segítségével) a környék gazdái az intenzív mezőgazdasági tevékenységeket extenzív gazdálkodásra próbálják váltani: szürkemarha és mangalica tenyésztésbe, biogazdálkodásba fogtak, egyelőre csak óvatosan.

A nagykörűi kubikprogram egyedülálló vállalkozás a Tiszánál. A gát építésekor ásott, lefolyás nélküli kubikgödrök (anyagyerő helyek) tavasszal megtelnek vízzel, s a bennük maradt halivadék a gödrök kiszáradásával elpusztul. A program keretében a gödröket bevezető csatornák építésével összekötötték, így a növendék halak visszatérhetnek a Tiszába.

Ugyancsak nagy hagyományai vannak a térségben a fokgazdálkodásnak. **A fokok az ártér gazdasági hasznosítása érdekében kialakított vízfolyások,** melyek a vizet két irányba vezetik; áradáskor az ártér mélye, apadáskor a folyó medre felé. Az így kialakított vízrendszer leglényegesebb sajátága, hogy egységes rendszerbe kapcsolja az ártér valamennyi álló és folyó vizét, s így lehetőséget biztosít az ártér gazdasági hasznosítására. Nagykörűn és térségében a fokgazdálkodási tevékenység akkor éleszthető újjá jelentős (több ezer hektáros) léptékben, ha a Vásárhelyi-tervben szereplő víztározó, és az ehhez tartozó zilipalóban felépül.

Az Élő Tiszáért Program helyi partnere a Nagykörűért Alapítvány.

r

5.1 ÁRTÉRI FAISKOLA LÉTREHOZÁSA NAGYKÖRŰBEN

A pályázó

A Szövetkezet a cseresznyetermesztés területén gazdákkal közösen integrált termelési és piacra jutási rendszert dolgoz ki és tart fenn, különös figyelmet szentelve az ősfajtákról történő faiskolai szaporításnak.

A projekt céljai

A legnagyobb Tisza menti ártéri gyümölcsös génállományára alapozva és azt folyamatosan más gyűjtőhelyekről is bővítve, speciális faiskola, géncentrum létrehozása.

Tervezett tevékenységek

Szaporítóanyag gyűjtése, oltócsapos és szemzéses szaporítás, 3000 db vadkörte, illetve vadalmafa iskolázása, szállítói fajtajegyzékbe vétel az Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézetnél. Fajtahasználati információk összeállítása a telepítők részére, a faiskola fajtajegyzékének összeállítása, az értékesítés megkezdése.

Várt eredmények

Egyre növekvő számú gyümölcsfajtát gondozó géncentrum stabil alapjai, az ország különböző részeiben értékesített, magas genetikai értéket képviselő őshonos facsemeték. Gazdaságilag nyereséges, önfenntartó működés, 1 részmunkaidős munkahely (hosszú távon két teljes munkaidős pozíció).

Elnyert támogatás

950 000 Ft

Önrész

500 000 Ft

A projekt teljes költsége

1 450 000 Ft



5.2 AZ ANYITA-TÓ MŰTÁRGYAINAK FELÚJÍTÁSA, A TÁJREHABILITÁCIÓ FOLYTATÁSA

A pályázó

A 2001-ben alakult Szövetkezet a Nagykőrűi Tájgazdálkodási Program keretén belül működő Hullámtéri Tájgazdálkodási Programban első-sorban a szürke marhákkal való legeltetéssel és az Anyita-tó és -fok rehabilitálásával foglalkozik. A Szövetkezet a gazdálkodáshoz szükséges földterületeket bérli, 12 tagja van.

A projekt céljai

Az Anyita-tó áradó és apadó árhullámok által folyamatosan rombolt nyári gátján lévő „szakadás” kijavítása, megerősítése, a halágy kikerítése-kimélyítése a halászat szempontjából fontos szakaszokon (a lehalászásnál előforduló mortalitás csökkentése érdekében). Az így kitermelt földből egy a madarak megfigyelését szolgáló és az élőhely változatosságát növelő kis sziget létrehozása a tóban (a környezeti nevelés és az ökoturizmus fejlesztése érdekében).

Tervezett tevékenységek

A „szakadás” és a nyárigát előkészítése a munkálatokhoz. A „szakadás” szintjének megemelése, majd tömörítése, terfil és a reno-matrac kiterítése, rögzítése, kő helyszínre szállítása, kőszórás elkészítése, halágy kimélyítése-kotrása. Madármegfigyelő sziget kialakítása – tömörítés, körülárkolás, nád, illetve fűz ültetése a szigeten.

Várt eredmények

Kijavított szakadás, így a kimosódás problémájának hosszú távú megoldása, kikotort halágy (2-3 évente igényel majd utánkotrást), a környezeti nevelést és az ökoturizmust szolgáló madármegfigyelő sziget.

Elnyert támogatás

950 000 Ft

Önrész

–

A projekt teljes költsége

950 000 Ft



n

5.3 TISZA MENTI TÁJTERMÉKEK BOLTJA, RÖVIDEN: „TÁJ BOLT”

A pályázó

Elsősorban kecske- és juhtejfeldolgozással foglalkozó mezőgazdasági vállalkozás. Egyéb tevékenységei: idegenforgalom, kerámiakészítés és forgalmazás.

A projekt céljai

Az ártéri gazdálkodás során megtermelt termékek helyben történő értékesítésének elősegítése; újszerű értékesítési folyamat és hálózat megteremtése. Figyelem felhívása az ártéri tájgazdálkodás termékeire (marketing). Mintabolt kialakítása; honlap létrehozása; turizmus fellendítése.

Tervezett tevékenységek

A boltnyitással kapcsolatos adminisztratív, valamint külső és belső építési és rendezési munkálatok, értékesítési hálózat kiépítése, védjegy bevezetésének kezdeményezése.

Várt eredmények

Napi 5 órában (illetve rugalmasan) nyitvatartó, a Tisza mente tájgazdálkodásából származó termékeket értékesítő, önfenntartó bolt. A Tisza menti tájgazdálkodásból származó termékek szélesebb körben való ismertsége, a térség tájgazdálkodóit tömörítő értékesítési lánc.

Elnyert támogatás

950 000 Ft

Önrész

1 160 000 Ft

A projekt teljes költsége

2 110 000 Ft



6. KIS-SÁRRÉT

A Kis-Sárrét természeti adottságait, értékeit az Alföld részeként a víz természetformáló folyamatai alakították. A terület folyamatos süllyedése útvonalat jelölt ki a környező Bihari-hegyvidékről érkező Körösöknek, melyek folyamatosan töltögették hordalékukkal az árterüket. **Az alapvetően sík, medence jellegű vidéken a mocsárvilág biztosította a hajdani lakosság megélhetését.** A területhasznosítási lehetőségekben gyökeres változást a folyószabályozások időszaka hozott. Ettől az időszaktól a területről elvezették az ide érkező vizeket, a vízivilágnak csak hírmondói – halastavak, mocsárfoltok, kisebb belvizes területek – maradtak. A szántóföldi növénytermesztés terjedése érdekében a jobb minőségű gyepeket is feltörték.

A Kis-Sárréten a mezőgazdasági ágazatok intenzitásának megválasztása nem feltétlenül igazodik a táj adottságaihoz. A kedvezőtlen víz-elvezetési tulajdonságú talajokon való nagytáblás intenzív földművelés nem hozhatja meg az elvárt eredményeket, ráadásul visszafordíthatatlan károkat okozhat környezetünkben. **Indokolt tehát, hogy minél hamarabb kialakuljon az extenzív, a helyi adottságokhoz alkalmazkodó tájhasználat.**

Az Élő Tiszáért Program helyi partnere a Nimfea Természetvédelmi Egyesület Otthonunk a Kis-Sárrét munkacsoportja és a Körös-Maros Nemzeti Park.

f

6.1 TERMÉSZETES FENNMARADÁSUNK LEGELTETÉSES ÁLLATTARTÁSSAL

A pályázó

Mezőgazdasági őstermelő, szarvasmarha-, sertés- és juhtenyésztéssel foglalkozik, de meghatározó a juhtenyésztés. 82 fős juhállományt tart, legelőt bérel a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóságtól, részt vesz az Agrár-környezetgazdálkodási Programban. Felesége, fia, szülei is részt vesznek a gazdaság működtetésében.

A projekt céljai

A községben az állatállomány csökkenésének megfékezése s a természeti értékeink természetes megtartása és használata. Állatbeállítást kíván végrehajtani, ezzel a természeti területeket legeltetéssel karbantartani.

Tervezett tevékenységek

A bérelt legelőkön (33 ha) kora tavasztól az első fagyig legelteti az állatokat, majd téli szálláson tartja, elletti az állományt. A Projekt segítségével 38–40 juh vásárlását hajtja végre.

Várt eredmények

Az állatbeállítással a füves élőhelyek állapota megtartható. Az állatok állandó taposása, rágása e területek ökológiai állapotát javíthatja. A gyarapodó állatállomány bevételei a gazdálkodás hosszú távú fenntarthatóságát oldhatja meg.

Elnyert támogatás

950 000 Ft

Önrész

128 000 Ft

Projekt összes költsége

1 078 000 Ft



t

6.2 MEZŐGAZDASÁGI TEVÉKENYSÉG FEJLESZTÉSE AZ ÉLŐHELYKEZELÉS ÉS AZ ÉLŐHELY-REKONSTRUKCIÓ ÉRDEKÉBEN

A pályázó

Őstermelő, hobbi célú juhtartást végez.

A projekt céljai

Hodály nádtetejének javítása a juhok megfelelő elhelyezéséhez. Juhállomány fejlesztése, az idevonatkozó jogszabályoknak megfelelően a törzssállomány kialakítása érdekében törzskönyvezett kos és regisztrált anyajuhok vásárlása; az ősi magyar háziállat-állomány fejlesztése. Legeltetési tartási mód fejlesztése, bemutatása; legelők művelésbe vonása, ezáltal élőhely rekonstrukció. Ökoturizmusra alkalmas telephely létrehozása; megélhetési forrás biztosítása a tevékenységben résztvevők számára.

Tervezett tevékenységek

Hodály javítása, 150 juh és bárány legeltetése, illetve hodályban tartása. 1 törzskos, valamint 3 regisztrált anyajuh vásárlása, a nem legeltetett területek kaszálása, gyepterület bérbevétele saját forrásból, szerves trágya hasznosítása.

Várt eredmények

Juhtartásra alkalmas, valamint az épített örökséget bemutató hodály, számában és minőségében fejlettebb juhállomány, gyomnövények és gyalogakác visszaszorítása. A vadak nagyobb számú megjelenése a legeltetett területen, környezeti terhelés jelentős csökkenése (műtrágya, gépi kezelés mellőzése), helyi ökoturizmus alapjainak megteremtése.

Elnyert támogatás

950 000 Ft

Önrész

–

A projekt teljes költsége

950 000 Ft



n

6.3 MÉHÉSZETI ÖKOTELEPHELY LÉTREHOZÁSA NEMZETI PARK SZOMSZÉDSÁGÁBAN

A pályázó

Erdőgazdálkodással, gyümölcsstermesztéssel és bioméhészkedéssel foglalkozó őstermelő.

A projekt céljai

Tájidegen szántóterület átalakítása méhészeti telephellyé, őshonos növények telepítésével, családi méhészet kialakítása vásárlással, munkahelyteremtés céljából. A környékbeliek természetes élelmézését kiegészítő élelmiszer termelése, a gyógyszerek és egyéb kemikáliák környezeti ártalmainak kiváltása a méhészet segítségével előállított gyógyhatású termékekkel. Az ősi méhészeti és gyümölcsstermesztő tevékenység bemutatásával turisztikai érték teremtése.

Tervezett tevékenységek

Tájidegen fafajok ritkítása, őshonos lágyszárú növények, cserjék, gyümölcsfák és erdészeti fafajok telepítése, ápolása, méhcsaládok vásárlása, szállítása, betelelése. Szélfogók és kaptárak készítése, terület bekerítése, kút ásatása.

Várt eredmények

A megtermelt méz és méhészeti termékek értékesítése által önfenn tartó és a környék ökológiai rendszerébe szervesen illeszkedő méhészeti gazdálkodás, mérhető termés hozam-növekedés a kapcsolódó gyümölcsösben. Foglalkoztatottak, illetve gazdasági partnerek megnövekedett száma.

Elnyert támogatás

950 000 Ft

Önrész

1 564 000 Ft

A projekt teljes költsége

2 514 000 Ft



PARTNEREKET KERESÜNK EGY SIKERES PROJEKT FOLYTATÁSÁHOZ!

A támogatási program folytatása

A Mikroalap működése várakozáson felüli eredményeket hozott, az **Élő Tiszáért Program legsikeresebb alprojektje lett**. Komoly visszhangja volt az érintettek körében. Hatékony módja a program által képviselt üzenet széles körű ismertetéséhez és megvalósításához, ezért a Mikroalap működtetését a jövőben is biztosítani kívánjuk.

A Mikroalap forrásai rendszeres feltöltést igényelnek, melyet **3-4 kiemelt hazai vállalat megkeresésével, támogatásában kívánjuk előteremteni**. A felajánlott összegek az első időszakban támogatás, a későbbi terveink szerint visszatérítendő mikrohitel, illetve kamattámogatás formájában állna a Tisza mentén a természetvédelmi célokat támogató beruházások, kezdeményezések rendelkezésére.

Milyen területen keressük az együttműködést a kiemelt szponzorokkal?

A Mikroalap különösen alkalmas lehet a vállalati támogatók számára, hogy környezetvédelmi és társadalmi felelősségvállalásukat az erre érzékeny célközönség felé kommunikálják. Erre jó eszköz a 3000 példányban megjelenő *Tiszavölgy* újság, valamint hazai és nemzetközi sajtójelenlétünk. A kiemelt szponzorok által nyújtott támogatásért cserébe tehát a Mikroalap és a Szövetség az Élő Tiszáért által képviselt pozitív környezetvédelmi, társadalmi hatások beépülhetnek a céges kommunikációba.

Az első két pályázati kör 2008. júniusában végleg lezárul, a kedvezményezettek beszámolnak a projektek teljesítéséről. Ez alkalmat adhat az új támogatók belépésének kihirdetésére, széles körű publikálására is (sajtókampány helyi, regionális és nemzeti, nemzetközi médiában).

A források elosztásának speciális kritériumairól, a kiegészítő célok megfogalmazásáról, a cégek egyedi támogatási céljaihoz, célcsoportjaihoz való illesztés módjáról az **eseti tárgyalások során állapodunk meg a szponzorokkal**.



Miért érdemes együttműködni a programmal?

- **Mintaterületeink mintegy 1600 km²-t fednek le a Tisza árterén**, kis mértékben, de tevékenységünk pozitív hatással lehet az Alföld közel 20%-át kitevő, 9400 km²-nyi ártéri terület kezelésére, biodiverzitás és a vízkészletek minőségének és mennyiségének megőrzésére.
- **A tájgazdálkodási megoldások hosszútávon választ adnak a klímaváltozás hatására fellépő vízgazdálkodási szélsőségek** (vízkészletek nyári elapadása, szokásos árhullámokat 1 méterrel meghaladó áradás) kezelésére is.
- **A program eredményeként az árterek revitalizálása a Tisza völgy komplex árvízvédelmi programjának fontos pillére lehet**, csökkentve ezzel a térség árvízi kockázatát, kiemelten a nagy vagyoni értékű objektumainak (ipari területek, városok) védelmi költségét, biztosítását
- **Az érintett helyi népesség számára jelentős életminőségjavítást kíván elérni a program**, mely a támogató cégek számára társadalmi tőkét, elismerést ad.
- **Az Akciócsoportok révén közvetlen, napi kapcsolatot keresünk a mintaterületek lakóival**, első sorban a gazdálkodókkal, kisvállalkozókkal, önkormányzatokkal. Gazdálkodási tanácsadással, forráskereséssel, szakmai támogatással segítjük a helyiek fenntartható gazdálkodásának erősítését, mely elsősorban javítja az erőforrás-gazdálkodást, másrészt csökkenti a térség sérülékenységét, növeli terhelhetőségét.
- **Az ártéri tájgazdálkodás súlyának növelése érdekében rendszeres és intenzív sajtójelenlétet folytatunk**. Ennek előfutára a 2006. januári tokaji konferenciánk igen pozitív sajtóvisszhangja és a Tisza Memorandummal kapcsolatos 2006. március-áprilisi médiakampány. 2007-ben számos alkalommal adott hírt a sajtó az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programmal, a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztésével kapcsolatos állásfoglalásainkról.
- 2007. decemberében a Hagyományok Háza, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Környezet- és Természetmegőrzési Szakállamtitkársága és a Szövetség az Élő Tiszáért Egyesület közös rendezésében tartottuk meg a **IV. Hagyomány és Természet konferenciát**, melyet az Élő Tiszáért UNDP-GEF Program is támogatott. Az eseményen 300 fő vett részt – a hazai, fenntarthatóság iránt érdeklődő közönséget szólította meg. A rendezvény a médiában is figyelmet kapott.

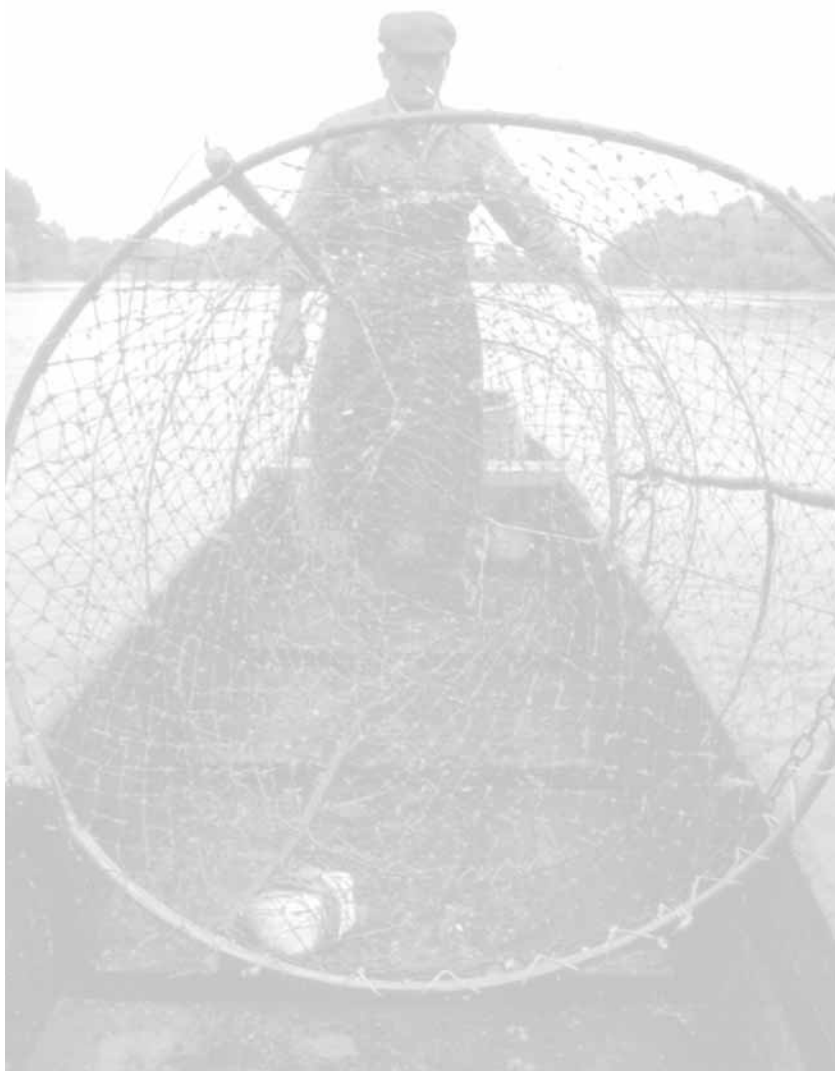


- A Mikroalap sikereit folyamatosan adjuk közre, *Tiszavölgy* című hírlevelünkben, honlapunkon (www.elotisza.hu – 2007. március.–2008. február – 455 ezer kattintás) és a regionális, nemzeti sajtóban.
- Egyes mérőföldkövek mentén **nemzetközi sajtóanyagokat, tudományos publikációk megjelenését tervezzük** (eddig elfogadott megjelenések: 2007: Amsterdam: Earth System Governance (www.2007amsterdamconference.org); Pisa: Transitions in Water Management, European Consortium for Political Research; Basel: 1st International Conference on Adaptive & Integrated Water Management: Coping with complexity and uncertainty (CAIWA 2007).
- **Programunk a hosszú távú fenntarthatóság üzenetét hordozza**, népszerűsíti, kapcsolódva az EU fenntarthatósági kampányához és több nemzetközi egyezmény és Európai Direktíva konkrét céljaihoz (Kyoto-protokoll, Biodiverzitás egyezmény), így a támogató cégek fenntarthatósági programjainak alátámasztását erősíti.
- **A Mikroalap támogatásával helyi élőhelyrehabilitációs projektek valósíthatók meg, melyek természetvédelmi értéke jelentős lehet.** Különösen azon esetekben várhatók jelentősebb hatások, amikor több gazdálkodó együttműködik, pl. közösen újra legeltetni kezdenek egy gyepterületet. A Mikroalap eddigi tapasztalatai alapján a biológiai változatosság gyarapszik a fenntartható gazdálkodás következtében.



FÜGGELÉK

a támogatott projektek fontosabb adatai



1. táblázat

A nyertes projektek fontosabb adatainak összesítése

Kistérség	db	Projektek finanszírozása kistérségenként				Támogatott projekttypusok a kistérségben (db)*
		Támogatási összeg	Önmész összesen	Projektek teljes költsége	Átlagos támogatási intenzitás	
Bereg	8	6 650 000	4 327 000	10 977 000	61%	I. a. állattartás, szarvasmarha (5) I. a. méhészet (1) II. a. (1) III. c. (1)
Bodrogköz	7	6 650 000	2 916 000	9 566 000	70%	I. a. állattartás, szarvasmarha (2) I. a. állattartás, juh (2) I. a. állattartás, mangalica, kecske, ló (1) I. a. állattartás, ló (1) I. b. (1)
Kesznyéten	7	6 050 000	2 936 000	8 986 000	67%	I. a. állattartás, juh (2) I. b. (2) I. a. gyeprehabilitáció (1) II. b. (1) III. a. (1)
Borsodi Mezőség	11	6 700 000	550 000	7 250 000	92%	III. a. (7) II. a. (3) II. b. (1)
Nagykörü	9	6 650 000	6 220 000	12 870 000	52%	II. b. (3) I. a. állattartás, juh (1) I. a. állattartás, kecske (1) I. a. állattartás, mangalica (1) I. a. őshonos fajták faiskolája (1) I. b. (1) III. c. (1)
Kis-Sárrét	8	6 640 000	1 902 000	8 542 000	78%	I. a. állattartás, juh (7) I. a. méhészet (1)
ÖSSZESEN	50	39 340 000	18 851 000	58 191 000	68%	I. a. (27) I. b. (4) II. a. (4) II. b. (5) III. a. (8) III. c. (2)

Félkövérrel szedjük az adott kistérségben legnépszerűbb projektötlet-típusokat.

* Támogatható projekt típusok:

I. Tájgazdálkodási kisprojektek

- I. a. Élőhelykezelés és -fejlesztés;
- I. b. Vízpótlás lehetőségeit megteremtő, illetve javító tevékenységek és beruházások (vízes élőhely fejlesztés).

II. Feldolgozás és értékesítés fejlesztése

- II. a. Helyi termékek feldolgozása;
- II. b. Helyi termékek értékesítésének fejlesztése.

III. Gazdálkodás eredményességét segítő tervezési tevékenység

- III. a. Gazdálkodás fejlesztéséhez szükséges tervek készítése és készíttetése;
- III. b. Termékfejlesztés;
- III. c. Termékek értékesítését javító tervek készítése és készíttetése.



2. táblázat

Kiosztott támogatás nagysága az I. a. Élőhelykezelés és -fejlesztés projekt típuson belül

I. a. típus - bontás	Ft	db
I. a. állattartás, juh	10 120 000	12
I. a. állattartás, szarvasmarha	6 650 000	7
I. a. méhészet	1 820 000	2
I. a. állattartás, ló	950 000	1
I. a. állattartás, mangalica, kecske, ló	950 000	1
I. a. őshonos fajták faiskolája	950 000	1
I. a. gyeprehabilitáció	900 000	1
I. a. állattartás, mangalica	850 000	1
I. a. állattartás, kecske	500 000	1
Összesen	23 690 000	27

3. táblázat

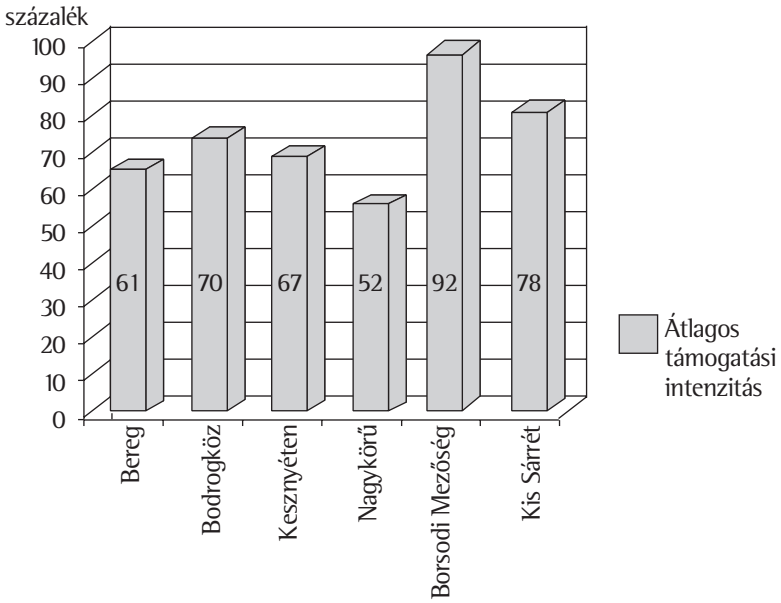
Kiosztott támogatás nagysága projekt típusonként

Típus	Ft	db
I. a. Élőhelykezelés és -fejlesztés	23 690 000	27
I. b. Vízpótlás lehetőségeit megteremtő, illetve javító tevékenységek és beruházások (vizes élőhely fejlesztés)	3 550 000	4
II. a. Helyi termékek feldolgozása	2 505 000	4
II. b. Helyi termékek értékesítésének fejlesztése	3 650 000	5
III. a. Gazdálkodás fejlesztéséhez szükséges tervek készítése és készíttetése	4 670 000	8
III. c. Termékek értékesítését javító tervek készítése és készíttetése	1 275 000	2
Összesen	39 340 000	50



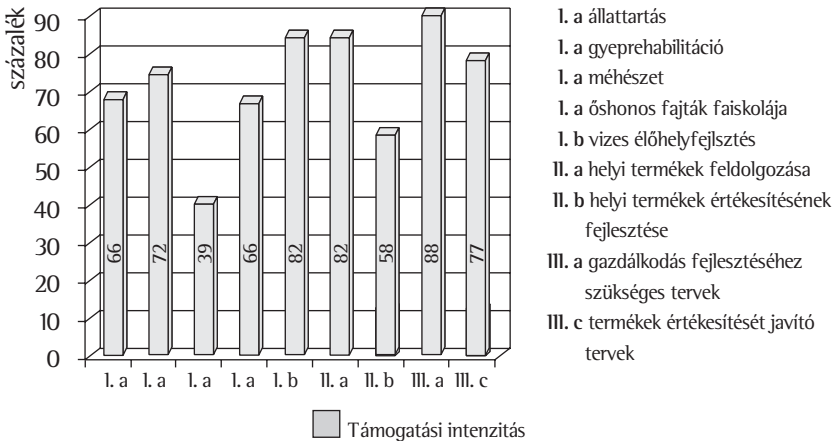
1. ábra

Átlagos támogatási intenzitás kistérségeként



2. ábra

Támogatási intenzitás projekttypusonként



- I. a állattartás
- I. a gyeprehabilitáció
- I. a méhészet
- I. a őshonos fajták faiskolája
- I. b vizes élőhelyfejlesztés
- II. a helyi termékek feldolgozása
- II. b helyi termékek értékesítésének fejlesztése
- III. a gazdálkodás fejlesztéséhez szükséges tervek
- III. c termékek értékesítését javító tervek



4. táblázat

Kiosztott támogatás projekt típusok és kistérségek szerint

	I. a.	I. a.	I. a.	I. a.	I. b.	II. a.	II. b.	III. a.	III. c.	ÖSSZESEN
	Allattartás	Gyeprehabilitáció	Méhészet	Óshonos fajták faiskolája	Vizes előhely fejlesztése	Helyi termékek feldolgozása	Helyi termékek értékesítésének fejlesztése	Gazdálkodás fejlesztéséhez szükséges termékek készítése és készíttetése	Termékek értékesítését javító termékek készítése és készíttetése	
Bereg	4 750 000	-	950 000	-	-	475 000	-	-	475 000	6 650 000
Bodrogköz	5 700 000	-	-	-	950 000	-	-	-	-	6 650 000
Kesznyéten	1 900 000	900 000	-	-	1 650 000	-	750 000	850 000	-	6 050 000
Borsodi Mezőség	-	-	-	-	-	2 030 000	850 000	3 820 000	-	6 700 000
Nagykovács	1 900 000	-	-	950 000	950 000	-	2 050 000	-	800 000	6 650 000
Kis-Sárrét	5 770 000	-	870 000	-	-	-	-	-	-	6 640 000
ÖSSZESEN	20 020 000	900 000	1 820 000	950 000	3 550 000	2 505 000	3 650 000	4 670 000	1 275 000	39 340 000

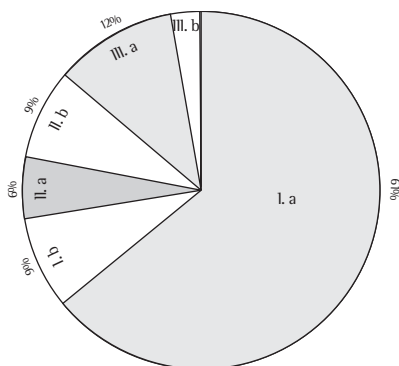
5. táblázat
Projekttypusok finanszírozásának megoszlása

	I. a.	I. a.	I. a.	I. b.	II. a	II. b	III. a	III. c	Összesen
	Allattartás	Gyeprehabilitáció	Méhészet	Óshonos fajták	Vízis előhely fejlesztése	Helyi termékek értékesítése	Gazdálkodás fejlesztéséhez szükséges tervek	Termékek értékesítését javító tervek	
Támogatás	20 020 000	900 000	1 820 000	950 000	3 550 000	3 650 000	4 670 000	1 275 000	39 340 000
Önrész	10 115 000	350 000	2 846 700	500 000	760 000	2 690 000	650 000	390 000	18 851 700
Tejjes projekt költségek	30 135 000	1 250 000	4 666 700	1 450 001	4 310 000	6 340 000	5 320 000	1 665 000	58 191 701
Támogatási intenzitás	66%	72%	39%	66%	82%	58%	88%	77%	68%



3. ábra

Támogatás megoszlása a projekttypusok között



- I. a – Élőhelykezelés és -fejlesztés (a teljes összegben belül állattartás, méhészet nélkül: 51%)
- I. b – Vízpótlás lehetőségeit megteremtő, illetve javító tevékenységek és beruházások (vizes élőhely fejlesztés)
- II. a – Helyi termékek feldolgozása
- II. b – Helyi termékek értékesítésének fejlesztése
- III. a – Gazdálkodás fejlesztéséhez szükséges tervek készítése és készíttetése
- III. c – Termékek értékesítését javító tervek készítése és készíttetése

KAPCSOLAT

Szövetség az Élő Tiszáért

Az egyesület irodájának címe:
5065 Nagykőrű, Május 1. út 1.
Telefon: 06-56-543-004
Fax: 06-56-543-004

Kapcsolattartó: Kajner Péter, elnökségi tag
Mobil: 06-30-545-3140
Drótposta: kajnerp@elotisza.hu
www.elotisza.hu

Partnereink honlapjai

E-misszió Egyesület
www.e-misszio.hu

BOKARTISZ Kht.
www.bokartisz.hu

Borsodi Mezőség Gazdakör Egyesület
www.cotkeny.hu

Tiszatáj Közalapítvány
www.tiszataj.extra.hu

Nagykőrűért Alapítvány
www.nagykoru.hu

Nimfea Természetvédelmi Egyesület
www.nimfea.hu

Otthonunk a Kis-Sárrét Munkacsoport
www.kissarret.zug.hu

Körös-Maros Nemzeti Park
www.kmnp.hu • kmnp.nemzetipark.gov.hu

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
www.hnp.hu

